

Nr 76.

Ankom till riksdagens kansli den 6 maj 1919 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av väckt motion angående försäljning av vissa till kyrkoherdebostället i Älvkarleby socken av Uppsala län hörande områden.

(2:a avd.)

Uti en inom andra kammaren väckt, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad motion, nr 86, har herr *Borg* hemställt, att riksdagen måtte besluta, att nedan nämnda personer måtte få köpa de tomtområden, som de för närvarande arrendera å kyrkoherdeboställets södra skogsskifte — den s. k. Prestvreten — i Älvkarleby socken, Uppsala län,

Greta Östlund	ägofigurerna nr 352, 355 och 357,
A. G. Höglund	» » 358, 359, 360 och 361,
A. P. Johnsson	» » 367,
K. E. Hellström	» » 354,
A. Petter Andersson	» » 364, 365 och 366

samt det med a betecknade, av röda linjer begränsade område av ägofiguren nr 368, som gränsar till sitt bredvidliggande tomtområde.

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för denna hemställan, tillåter sig utskottet hänvisa till motionen.

I anledning av förevarande motion har utskottet i vederbörlig ordning inhämtat utlåtande av kammarkollegium, som däri anför följande:

Utskottet

»Ny lönereglering för Älvkarleby och Skutskärs församlingars pastorat har jämlikt Kungl. Maj:ts resolution den 6 juli 1917 trätt i tillämpning från och med den 1 maj 1918. Ifrågavarande boställe, 2 mantal krono Prästgården nr 1, jämväl kallat Överboda, är enligt arrendekontrakt den 20 februari 1918 utarrenderat till

Bihang till riksdagens protokoll 1919. 10 saml. 47 häft. (Nr 76—79.) 1

Älvkarleby kommun för en tid av 20 år, räknade från och med den 1 maj 1918 till den 14 mars 1938, och mot en årlig arrendesumma av 3,350 kronor.

Enligt arrendekontraktet äga fyrtioåtta särskilt angivna lägenhetshavare och, där de äro gifta män, deras hustrur, emot utgörande inom den 14 mars varje år till Älvkarleby kommun av närmare angivna avgälder, utgörande sammanlagt 2,850 kronor, kvarbo å sina lägenheter å bostället till arrendeperiodens slut, om de så länge leva och Konungens befallningshavande och domkapitlet ej under arrendetiden på grund av deras uppförande eller underlåtenhet att utgöra avgäld finna anledning genom uppsägning skilja dem från lägenheten.

Bland de i arrendekontraktet angivna lägenhetshavare upptages jämväl de i motionen omförmälda sålunda:

	Areal i hektar, ar och kvadratmeter			Avgäld kronor
	tomt och backe	åker	äng	
K. E. Hellström	0.0900	—	—	10
Greta Östlund	0.2250	0.1560	—	30
A. G. Höglund	0.0690	0.0420	—	15
A. P. Jonsson	0.1680	0.2210	—	35
A. P. Andersson	0.1590	0.2040	—	40

Förevarande försäljningsfråga torde icke vara av beskaffenhet att kunna utan ytterligare utredning, innefattande, bland annat, Älvkarleby kommuns hörande ävensom inhämtande av vederbörande myndigheters yttranden, prövas och avgöras. Vid sådant förhållande och då en dylik prövning i första hand lämpligen torde böra ankomma på Kungl. Maj:t — som, därest försäljning anses böra komma till stånd, icke lär underlåta att underställa frågan riksdagens och kyrkomötets avgörande, där ej försäljningen finnes kunna utan sådan hänvändelse jämlikt 62 § ecklesiastik boställsordning av Kungl. Maj:t ensam beslutas — anser kungl. kollegium för sin del förevarande motion icke böra till någon riksdagens åtgärd för-anleda.»

Utskottet delar kammarkollegii åsikt, att frågan om ovanberörda lägenheters försäljning bör underkastas närmare utredning, samt att det synes böra tillkomma Kungl. Maj:t att i första hand pröva denna fråga. I motionen omnämnda personer torde därför böra hänvända sig till Kungl. Maj:t med ansökning om rätt att friköpa de av dem innehavda lägenheterna. Därest Kungl. Maj:t vid verkställd prövning av sådana ansökningar skulle finna friköp böra medgivas, lär Kungl. Maj:t icke underlåta att förelägga frågan härom riksdagens och kyrkomötets avgörande, i den händelse sådant erfordras.

Med anledning av de föreliggande försäljningsfrågorna får utskottet erinra, att spörsmålet om beredande av tillfälle för innehavare av lägen-

heter å ecklesiastika boställen att i vidsträcktare mån än nu är möjligt friköpa innehavda lägenheter är föremål för sakkunnig utredning. Riksdagen har nämligen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 maj 1915, nr 205, anhållit, att Kungl. Maj:t måtte låta utreda, i vilka fall och under vilka villkor torpare och lägenhetsinnehavare å ecklesiastika boställen må i vidare mån än nu är medgivet beredas möjlighet att förvärva av dem brukade jordområden. På grund av denna skrivelse har Kungl. Maj:t uppdragit åt de av chefen för jordbruksdepartementet tillkallade sakkunniga för utredning av frågan om upplåtelse av kronojord till egnahem — den s. k. kronolägenhetskommissionen — att verkställa utredning jämväl i förevarande avseende. Förslag i ämnet har ännu icke inkommit till Kungl. Maj:t.

Under erinran härom får utskottet hemställa,

att förevarande motion ej må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 6 maj 1919.

På jordbruksutskottets vägnar:

RAOUL HAMILTON.

Närvarande: herrar greve Hamilton, Ericsson Aaby, Hellström, greve Wachtmeister, Barthelson, friherre Silfverschiöld, Sjöblom, Johansson i Uppmålby, Lundström och Sävström, friherre Hermelin, Pettersson, Andersson i Grimbo, Larsson och Ericson i Funäsdalen.